

දඹදෙණි යුගයේ ගද්‍ය සාහිත්‍යය මඟින් බුදු දහම කෙතෙක් දුරට ඔප්නංවා තිබේ ද?

ඩී. එල්. එම් කේ. කරුණාරත්න
විශේෂවේදී තෙවන වසර
ඉතිහාස අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය
sandamali0131@gmail.com

සංකෝපය

ලංකා ඉතිහාසය දෙස අවධානය යොමු කිරීමේ දී පොළොන්නරු යුගයෙන් පසු දීප්තිමත් ම යුගය ලෙස දඹදෙණි යුගය දැක්විය හැකිය. මෙහි ඉතිහාසය III වන විජයබාහු රජුගේ රාජ්‍ය කාලය දක්වා දිවයයි. දඹදෙණි යුගය ලෙස සැලකෙන්නේ ක්‍රි.ව 1220 සිට ක්‍රි.ව 1283 දක්වා කාලසීමාවයි. මෙම යුගයේ සාහිත්‍ය දෙස අවධානය යොමු කිරීමේ දී සාහිත්‍යයේ මෙන්ම ක්‍රිපිටක ධර්ම සාහිත්‍යයේ ද දීප්තිමත් යුගයක් ලෙස සැලකිය හැකිය. දඹදෙණි යුගය සිංහල, පාලි, සංස්කෘත ආදී භාෂා මෙන්ම විවිධ විෂයන් යටතේ ග්‍රන්ථ නිර්මාණය වූ කාල සීමාවක් ලෙස ද ප්‍රචලිතය. දඹදෙණි යුගයේ ප්‍රකාශිත ගද්‍ය සාහිත්‍ය දෙස අවධානය යොමු කිරීමේදී ඉන් බුදු දහමට මූලික ස්ථානයක් දී ඇති බව පැහැදිලි වේ. මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ වූයේ දඹදෙණි යුගයේ ගද්‍ය සාහිත්‍යය මඟින් බුදු දහම කෙතෙක් දුරට ඔප්නංවා තිබේ ද යන්න විමර්ශනය කර බැලීමයි. මෙම අධ්‍යයනයේ දී ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය මෙන්ම ද්විතීය මූලාශ්‍රය ද විමර්ශනය කරන ලදී .

දඹදෙණි යුගයේ දී දළදා වහන්සේගේ හිමිකරු රාජ්‍ය නායකයා ලෙස පිළිගැනීම නිසා දළදා වහන්සේ සිය පණ සේ රැක ගැනීමට රජවරු උනන්දු වී ඇත. මින් පාලකයන්ගේ මූලික අභිප්‍රාය බුද්ධ ශාසනය ආරක්ෂා කිරීම බව පැහැදිලි වේ. මෙම විමර්ශනය මඟින් පොදුවේ දඹදෙණි යුගයේ සාහිත්‍ය පිළිබඳ අධ්‍යනය කළ අතර ඉන් පසු එම යුගයේ ගද්‍ය සාහිත්‍ය මඟින් හෙළිවන බුදු දහම පිළිබඳ අධ්‍යනය කරන ලදී. ඒ අනුව මෙම යුගයෙන් බිහි වූ ගද්‍ය සාහිත්‍ය මඟින් බුදු දහමට ප්‍රමුඛස්ථානයක් දී ඇති බව හෙළි විය.

ප්‍රමුඛ පද :-දඹදෙණි යුගය, ගද්‍ය සාහිත්‍ය, බුදු දහම,